

másnak úgy tetszik-e, de nekem úgy jön, hogy az Evangelium eme passzusából, Krisztus Jézus szavaiból éppen nem csillan elő az imperiális-musnak hamis fénye. Sőt ellenkezőleg. Krisztus szolgálatának nevezze magát, aki azért jött, hogy másokat szolgáljon és a tanítványait is az uralmi vágy megvetésére serkenti.

Igaz ugyan, hogy Gyárfás is a Szentírásra hivatkozik, de el kell ismernie, hogy a „publikánus” nevezet csak azokat illetheti, akik az Anyaszentegyházra, mint ex cathedra nyilatkozó közegére a Szentlélekistennek, nem hallgatnak. És így a publikánusság vádja világért sem azokat illeti, akik az Egyház külső szervezetébe, annak külső irányításába befolyási jogot vindikálnak maguknak. Sőt maga a Szentírás koronatanu nemcsak arra, mint láttuk, hogy a papnak inkább aláztos szolgálnak kell lennie, hanem arra is, hogy inkább atyáknak, testvéreknek, mint atyának kell éreznie magát a hívők társaságában.

Az Apostolok Cselekedeteinek írója mindég csak atyákról beszél és olyan szépen írja le azt a kedves életet, a melyet az első keresztények éltek, a kik mindnyájan „a kik hívenek, együtt valának és közös vala mindenök”, a kik „örökségöket és jószágait eladták és osztogatták azokat mindennek, a mint kinek-kinek szüksége vala.” (Nem fordították ugyebár a vagyont ezek az első keresztény demokráciák a meggazdagodásra s az ezen felépülő arisztokráta góg és nagyúri szarvak nevelésére?!...) Mert hát annak az aláztos Istenembernek a szelleme volt velük, aki az utolsó vacsorán az egymás közt versengő tanítványok lábaihoz térdelt, hogy azokat megmossa...

Mind ezekből láthatjuk, hogy igenis, a Bochkor Mihály cikkelyének minden egyes passzusában olyan igazságok rejlenek, a melyeket eddigéle is majdnem mindenki érzett, de kimondani nem mert, mert félt az előítélet sárkánygyújtójától, a mely rögtön feléje sziszeg, a midőn egy tökéletesebb katolikus társadalmi élet tündérvilágának kapuit akarná feltárni a krisztusi nyáj előtt.

Amde azért mégsem szabad eleséggedniük. Hiszen akád helyel-közzel egy-egy mult idők múmiája, aki a természetes fejlődés szerint haladó kor hőmpölygő-árja elé veti magát, de tudjuk, hogy fel nem tartóztathatja a hullámokat. Egy fa nem erdő. Egy-ke Réz Mihály-fele alak a már megért eszmék diadalutját örületes rögeszméivel be nem árkolhatja. Az egyetemes társadalom önmagát fejleszti s nem indul ám régi kísértetekkel almodozó rajongók után. Mert helyesen mondja Madách igazságokkal telített művében, hogy:

A kor folyam, mely visz vagy elmerit,
Uszója s nem vezére az egyén.
Kiket nagyoknak mond a krónika.
Mind az, ki hat, megérté századát,
De nem szülé az új fogalmakat.
Nem a kakas szavára kezd virradni.
De a kakas kiált merthogy virrad.

Ez a virradás napjainkban a demokrácia hajnalhasadását jelenti. Éppen azért az Egyháznak is meg kell értenie a kor intő szótátát s a legelső demokráciává kell lennie. Ebből az elvből folyik természetesen a katolikus autonómia gondolata, a mely szeretett Egyházunk demokráciájának első föltétele. S a ki nem akar Egyházunk körében demokrátilni, az — a mai körülmények között — a kereszténység ellensége!

Azért csak tartsuk fel magasra s lobogtassuk a keresztény restauráció zászlaját s kiáltssuk egy szívvel és egy lélekkel, hogy rezegtesse meg az egész kath. világot dörgejelmes szózatunk: „Éljen a katolikus autonómia! Éljen a keresztény demokrácia!”

„Autonómikus papnevelés.” (Hozzászólás.) Itj. Bochkor Mihály dr. új és meglepő, de még desztillálatlan nézeteinek adott a Közművelődés f. évi 23. számának vezetőcikkében kifejezést. Felhozta a papságnak — mint ilyenek — hibáit s reformszövegére mutat az autonómiában.

Hálás köszönettel tartozunk azoknak, kik érdeklődnek irántunk és ügyünkön segíteni akarnak. Nem haragszunk, ha legvézőbb sebeinket teszik is operálás tárgyává. De az ilyen operatórtól jóakaratot és biztos tudást követelünk. Sem rozszakartnak, sem próbálgatásnak ki nem állhatunk. Ami ügyünk a lelkek ügye. A lelkek ügye pedig experimentálásnak objectuma nem lehet. Bochkor cikkében megvan a jóakarát. Krisztusi jelkületű embernek ismerem s nem szabad föltennem, hogy nemtelen indulat — teszem sértett önértet — vezette volna tollát. De hiányzik a biztos tudás.

Pacificus válasza in excessu van. Nem helyes. Nem is szabad. Az okosságának és szeréretnek az „aurea mediocritas” a mérlege.

E mottó iram a két cikkhez füzendő széljegyzeteim homlokára.

Papnevelés! Hm! Lehetne-e tagadni, hogy baj van? ... Látja ezt Bochkor is és fáj a szíve, mikor látja. A diagnózisában azonban nem volt elég figyelmes. A beteg orvosságát az ápolóval akarja bevétetni. Az ápolónak azonban kutyabaja sínes. Qui bene distinguit, bene et docet. A papságban két fogalom van. Személy és szervezet. Személy. Ki az a személy? Krisztus. Mindenki Krisztust kívánja látni a papban. Krisztus „sohasem elégedetlen és mindenkit ki akar elégeiteni.” Így festi Krisztust a római lázárítást könyvtárában fölfedezett egykorú okirat. Krisztus vonásait keresi a világ a papban. A legtisztább erkölcsi példát, a legszociálisabb szívet és az áldozatot, melynek mindennapi vérontás nélkülje ömaga — a pap. Mert ha a lélek a legdrágább, amint ezt a paptól hallja a világ, úgy minden egyének feláldozását megérdemli.

Igy szillogizál a világ lelke. S ha a papban csak szájhöst és nem élő példát lát, rámondja, hogy: család. S mivel a világ az itéletben felületes, a személy hibáit a szervezetnek róvására írja. De szabad ennek megtörténnie a jóakarátú és értelmes ember itéletében? Bochkor jogász ember. Theologus is. Tudnia kell, hogy az egyház szervezete utólrhetetlen tökéletességben áll minden földi intézmény fölött. Ezredek viharai irták rá az ápprobációt. Századok istentagadó tudósai is bámulva beszéltek ez intézményről. Tehát ez a melyen járó elme előtt neántsdirág.

A személy betegségére mi az orvosság? Bochkor azt mondja, hogy az autonómia. Ez nagy tévedés. És protestáns ízű. Eredménye a papság laicizálása lenne. S ez mit hozna? Lásd a protestantizmusnál.

Eszköz csak egy van. A Krisztus szellemének megvalósítása a papnevelésben. Krisztus-arc kell a papneveldek homlokára. De nem cégérnek, hanem ismertető jelnek. Krisztust kell a reverendába föltöltöztetni. Krisztust kell a pásztoráció porondjára kiküldeni. Krisztust és nem csupán — embert.

Pia desideria! Igaz. Ma. Holnap talán már valóság.

Krisztus él, Krisztus uralkodik, Krisztus — alszik. Vannak, akik elaltatják. Jönek utánuk mások, akik fölkeltik. S olyankor szokott megszólalni a mindenbatóság igéje: „Mit félték, kiesinyhitűek?”

Mária országában püymallik. Jön a hajnal. S hajnalhasadásakor megebred Krisztus.

„Azt mondja, a ki bizonyágot teszen ezekről: Bizonyára hamar előjövök. Amen.”

Mészáros József.

A moloch.

(Folytatás.)

Végre valahára oly esetet is felhozhatok, midőn a moloch alkohol bálvány egészen figyelmen kívül, áldozat nélkül maradt.

Királybányáról Bochkor Ferenc plebános írja:

„Főtisztelendő Esperes úr! Moloch című cikksorozatához felhasználható adatképen, vagyok bátor az alábbi esetet bejelenteni: Május 28-án nagyszabású májális rendeztünk Toplicán. Az én indítványom folytán se bort, se sört, se pálinkát nem volt szabad vinni a mulatságra. Nem is vitt senki semmi szeszes italt, csak szörpöt és borvizet. Dacára ennek, mégis a májális kitünően sikerült, a hangulat állandóan derült, sőt virágos volt. Egyszóval absztinens májális rendeztünk. Bizonyág ez arra, hogy alkohol nélkül is lehet mulatni! Sokan mondták: soha oly jól nem mulattunk, mint ezen a májálison. Ezt mondtam és mondom én is. Épen ezért van szerencsem magamat az alkoholelles szövet-ségbe bejelenteni és a II. osztályba ezennel belepek.

Szíveskedjek jelentésemet elfogadni, s engemet a szövetségbe beiktatni. További szolgálatomat felajánlva vagyok

a főt. Esperes úrnak, Királybánya, 1906. jún. 20-án kész szolgálja.”

Igy van jól, így helyes! Félre az alkohollal! Szívünköl üdvözöljük az üdv seregében a harera kész új tagot. Tehát az a valódi üditó mulatság, kedves, kellemes jó kedv, mely nem alkohol mérgezéssel erőszakolhatik.

Most jöjjön Paál Lajos absztinens tanító tanulságos felolvasása, mit a Nagyrnyében június 7-én tartott alkoholelles gyűlésen olvastott fel.

Minden mondat megcáfolhatlan igazság, nagy figyelmet érdemel.

Igen tisztelt Hallgatóság!

Ha az ember nyílt ellenséggel van szembe, tudja és látja mikép kell magát védelmezni, de ha az ellenség jóbarátként közelit kozzá, nehéz felismerni benne a tulajdonképeni ellenséget.

Ily veszedelmes jóbarát a bor, sör és pálinka is. Veszedelmesnek kell mondanunk, mert ezek mértékletlen fogyasztása kiöli az embertől az emberséget, a becsületérzést, jámborságot, Istenfélelmet, munkaszeretetet, egyszóval minden szép és jó iránti érzést; s őt egészségtelemné, idegessé, erkölestelemné, könnyelművé, munkakerülővé, az ostobaságok és durvaságokban gyönyörködővé, s legnagyobb részét kolduassá is teszi. És vajjon miért van ez így? A felelet rá igen egyszerű! Az emberek azt hiszik, hogy a szeszes italok őket a munka végzésében erősítik, éhségökben táplálják, télben felmelegítik, nyárban pedig a hőség elviselését könnyebben el szenvedhetővé teszik.

Azonban mindez, — fájdalom — tévhit, mert a szeszes italok sem nem táplálnak, sem nem erősítenek, sem nem melegítenek, miként ezt számtalan orvos és igen sok egyetemi tanár beigazolta; hanem mérges tartalmuknál fogva igen az ember testi és lelki veszedelmét okozzák.

Megvallom, én is e tévhit hatalmában voltam, s ittam, igaz mindig mértékletesen. Környezetem azonban nemcsak kínáltam, hanem ráerősítettem a szeszes italok fogyasztására azt állítván, hogy ez föltétlenül szükséges az élet fenntartására, s nagyobb vérmennyiség szerzésére. Azonban a múlt 1905. év október havában Budapesten tartott alkoholelles kongresszus előadásait miután elolvastam, gondolkozóba estem; s csakhamar rájöttem, hogy minden dolog, melyből ha az ember bizonyos mennyiségűnél többet fogyaszt el s az az esztét ideig-óráig elveszi, feltétlenül mérgező kell legyen.

Egyék pl. az ember bármennyi húst, kenyeret vagy egyéb ételfélét, beteg ugyan lehet tőle, de az esztét, meg nem zavarja.

Azonban, ha a borból, sörből vagy pálinkából iszik, megmérgezi magát vagyis esztét bizonyos ideig elveszti. Ennélfogva határozottan merem állítani, hogy minden szeszes ital mérgező, s mint ilyen veszedelmére van mindazoknak, kik azt isszák.

Ivó barátaink körülben találnak kádecniakat mindenik alkoholos italra, csak hogy azt köstolghassák. A borra pl. azt hangoztatják, hogy az Isten azt azért teremtette, hogy az emberek igyák. Pedig ez valótlan állítás. Valótlan azért, mert Isten egyáltalán bort nem teremtett, s szorosabb értelemben vett bortermő vidék nem is létezik. Isten az embernek a szőlőt, mint gyümölcsöt adta, melyet — azt hiszem — örömmel élvez mindenki. A szőlőből sajtolás után sen. bor, hanem must lesz, amely szintén ártatlan ital.

Hanem, — miként mindnyájan tudjuk, — a must nem marad meg mustnak hosszú ideig, hanem magában rothadni, erjedni, forrni kezd, s ekkor változik ártalmassá vagyis mérgező.

Jól tudjuk, ha egy pincében sok must van elhelyezve s forrni kezd, oda sem ember, sem állat életveszély nélkül be nem mehet, mert az ottlevő szénközség megöli.

Ha már most csak a kipárolgása is ily veszedelmes, hogyan lenne az a hordóban levő rész? Isten tudja, hányan semmisültek meg már a mérgező változott szőlő levétől. Egyik gutaütés által hagyja itt a világot, másik erős szivdobogással zajgat napokon át, harmadik egyébként kioldódik, negyedik főfájás miatt nem találja helyét stb. stb., s még sem akarják mérgező hatását elismerni.

Egyik jóbarátom, kivel éveken át együtt jártam iskolába, ha megivott egy felliternyi bort, oly szivgöreskkel küzdött, hogy állatnak is borzasztó lett volna ama fájdalom. Önkívületi állapotba jutott, letépte magáról a ruhát, esikorgatta fogait, karmolta testét, s ha vizet adott, szétharapta a poharat is. Ilyenkor szegényt az ágyban le kellett fogni, de fájdalommal úgy küzdött, hogy hat ember is megizzadt az mellette. Nehány nap múlva, mikor már görselei elmúltak, semmire sem emlékezett a mit tett s a mi vele történt, csak a nagy fájdalomról és bágyadságról panaszkodott . . .

A sört „folyékony kenyérnek“ is nevezi a sörgyárosok és ivók tábora, pedig vajmi kevés a tápláló rész azon részek mellett, a melyek benne ártalmasak.

Külömben azt mondja róla Dr. Bunge Baseli egyetemi tanár: „a sör már azért is legártalmasabb a szeszes italok között, mivel egyik sem annyira csábító. Egyik italt sem lehet oly hamar megszokni, mint a sört, egyik sem rontja annyira az étvágyat a rendes étkezés és az ártatlan élvezeti zseriránt“.

Máshelyen pedig így szól: „Az orvosok és sörivők gyakran azt a kifogást használják, hogy a víz egészségtelen. Erre azt az ellenvetést kell tennünk, hogy az emberek hanyagsága, mellyel az ivóvizet megszerzik, valóságos határtalan. A bort Bordeauxból, a sört Münchenből beszerezni az emberek előtt csekélység számba megy. De a vizet a szomszéd kutjából hozatni, azt kivételnek tartják.“

A pálinkáról azt hangoztatják az emberek, hogy az a bacillusokat megöli, ezért szükséges stb. stb., s aztán állandóan isznak, újból isznak és ismét isznak.

Igy említi ezt fel dr. Bunge: „Az emberek isznak, ha egymást viszonlították és isznak, ha egymástól elbucsznak, isznak, ha éhesek, hogy éhségüket csillapítsák, s isznak, ha jóllaktak, hogy étvágyukat fokozzák; isznak, ha hideg van, hogy felmelegedjenek s isznak, ha meleg van, hogy lehűljenek. Isznak, ha álmosok, hogy ébren maradjanak s isznak, ha álmatlanok, hogy elaludjanak. Isznak, mert szomorúak és isznak, mert vidámak; isznak, mert keresztelő van és isznak, mert halotti tor van.“

E teménytelen sok ivás által hány előkelő család elzülük? Hány ember van, aki egyik napot az egyik sáncban, másikat a másik sáncban tölti el? S mindez az ital miatt történik.

A mi pedig legfájdalmasabb, hány gyermek lesz szülői részegeskedése következtében szerencsétlen?

Mi tanítóknak nap-nap után szemlélhetjük őket az iskolában. Egyik gyermek tompa elméjű, másik bárgyú, harmadik vézna, negyedik feleszű, ötödik nyomorék stb. stb. És ha fűrkészni kezdjük a dolgot, könnyen rájövünk, hogy az ilyenek szülői vagy részegesek, vagy legalább is nagykoták szoktak mulatni; s így a megmérgezett vért örökölve a kised önhibáján kívül testileg vagy lelkileg felszeg lesz.

De ha az édes anyákat külön vesszük, azok talán jobbák a kicsinyek ápolásában és felnevelésében? Korántsem.

Alig születik meg a kised, édes anyja pálinkát ad neki. Azután ha sir, táplálék helyett ismét pálinkát kap. Ha valamicskét nő, újból pálinkás kenyér lesz napi életének egyrésze. Később, ha a szülők otthon isznak, neki is adnak, mert ellenkező esetben „megkivánja.“

Igy csodálkozhatunk-e, ha a gyermek megtanul inni? Világért sem. Hanem az ivással együtt jár a szivarozás is! Pajtásaitól nem nehezíti is megszokni!

Tud már inni, szivarozni s szülői telve vannak reménnyel, hogy milyen ügyes ember lesz belőle, mert huszár módra megy a káromkodás is.

Jól tud tehát inni, szivarozni és káromkodni. Gyönyörű tulajdonságok!

Azonban dohányt, szivarpapírt s gyufát, no meg italt is ingyen nem adnak.

Mit tesz tehát a fiú? Kér talán szülőitől erre pénzt? Óh dehogyan! Hisz tudja, hogy hiábavaló, mert amugy sem adnak! Hanem segít ő a bajon! Lop leghamarabb tojást, hogy megszokott szendelyét kielégíthesse. Először keveset, később többet. Majd gabonára s pénzre kerül a sör, mert tánc és nagyböl mulatozás nem telik ám a tojásból, s így mestersége lesz a tolvajkodás!

Lopás és mulatozás után jön a verekedés, embertársának meggyilkolása stb. stb., mig dédelgetett gyermekük a börtön lakója nem lesz.

S vajjon mi vitte ide? Ugyebár csak az ital. Istenem! hány család nyugalmát és boldogságát öli meg az alkoholos italok fogyaszt-

tása! Hány könnyeseppnek okozója ez utálatos mérgező!

Jól tudom, sokan vannak, kik a szeszes italok által okozott helyzetet és állapotot változtatni szeretnének. Nagyon könnyű ezt megtenni, csak akarat kell hozzá. Hisz az alkohol nem gyógyíthatatlan betegség. Ne legyünk mértékletesek, hanem egészen absztinensek, s vége az alkoholizmusnak. Kövessük más államok példáját s boldogok leszünk.

Egy kimutatásban olvastam, hogy „Angliában azok száma, kik teljes absztinenciára fogadalmat tettek, öt milliót tesz.“ Svédországban 300.000 absztinens van. Norvégiában 200.000, Dániában 100.000, Finnországban valamennyi község kivétel nélkül vagyis két millió ember. Svájcban, ebben a bortermő országban különös nehézségekre bukkannak. Ennek dacára is az absztinens egyesületek 20.000-re vitték hveik számát “

Tehát ezek mellett ily üdvös dologban mi nem óhajtunk haladni? Nem akarom elhinni. Nem vagyunk mi az a nép, aki a jótól visszariad!

Föl tehát mindnyájan! Legyünk absztinensek! Ha nem iszunk egy csepp szeszes italt sem, megszűnt a részegeség, vége az alkoholizmusnak.

Órizkedjünk a részegesek társaságától, s nem leszünk részegesek.

Munkálja mindenki a józanságot, iparkodjék üres idejét teljes absztinensé között eltölteni, s országunk és magunk jövője is biztosítva van; mert csak az absztinencia vezet lelki és testi tisztasághoz s ez tesz boldoggá édes mindnyájunkat.

Zengjék azért a költő szavait kevés változtatással: A magyarok Istenére esküszünk, esküszünk, hogy részegesek nem leszünk.

(Folyt. köv.)

Szabó György.

Nyílt levél

Ujfalusi József dr. apát, székesegyházi kanonok úrnak.

Nagyságos Uram!

Volt szives a Gyf. H. utolsó számában nemre címzett cikkében foglalkozni részint személyemmel, részint nyilatkozataimmal, engedje meg tehát, ha én is így, nevéhez utalom soraimat, mert nem szeretek ismeretlen hatalmak ellen küzdeni, mégis csak jobb, ha feltölt rostellal állunk ki a porondra egymás ellen.

Egyben igérem, hogy nagyobb gorombaságokat nem mondok, mint a minőket utolsó nyilatkozatomban tettem, legfennebb ismétlem őket, ha szükségét látom.

Legelőször is cikkének 2. pontjára jegyzem meg, hogy Ön ezuttal még messzebb elkalandozott az általam felállított tételtől s így még nyomósabban kell hangoztatnom a fogalmak pontos és helyes megkülömböztetésének szükségességét, különösen dilettáns szatira költőkre nézve. Amit e tekintetben mondtam és írtam, bátran boesátom a hozzáértők ítélete alá, de azt is állítom, hogy Ön e tekintetben mindannyiszor más eszürbe ment át, mert hát mindenképpen szatírát akart írni.

Megmondom azt is, hogy a „Csak suttymban“ c. megbélyegzése nem épen ok nélkül indított arra, hogy itt-ott átéljem annak a tisztelnek határvonalait, mellyel Önnel szemben viselkedtem s viselkedem ma is. Mi t. i. azért vittük pártgyűlés elé jelöltünk ügyét, mert a Közművelődés olvasói előtt már unalmassá lett a hírlapi szellemeskedés s magasabb heijen is

kérték, hogy vessük már végét a vitának, annak a vitának, a melyet Ön inscenizált, hogy minket papokat és tanárokat a nyilvánosság s különösen az erdélyi egyházmegye előtt exkommunikálhasson. Igen, Önnek, igen t. kanonok úr, ez volt egyik célja, ez merem állítani itt a nyilvánosság terén is azon egyszerű oknál fogva, mert a Küffler volt szabadkőművesége csak a választás bezárása előtt fél órával került először szóba három ember előtt, a többi már a választás után történt az Ön jóvoltából. Miért tette? Hiszen még ha teljesen igazas is lett volna Önnek, akkor sem sujtathat semmiféle kiközösítési menykövel, mert nem tudtuk. És Ön mégis sietett a nyilvánosság elé, nagy animozitással piszkálta a dolgot tovább és tovább s hogy diszkreditálhasson minket, meg is küldötte a Gyf. H. vastagabb számaint a vidéki lelkészkező papságnak, hadd lássák, milyen központi papsága és tanári kara van az erd. egyházmegyének. Nos hát miért tette volna ezt egyébrét t. kanonok úr?

Mikor aztán végét akartuk szakítani ez ügynek s pártgyűlés elé vittük a dolgot, ismét csak Ön sietett eljárásunkat suttymban való eljárásnak minősíteni. Már engedjen meg t. kanonok úr, aki nyilvános pártgyűlés ietele elé áll, az nem járhat suttymban. Ha a takarékpénztárban intéztük volna el a dolgot, akkor vádolatot volna ilyesmivel, de így nem. Hiszen talán épen ez a rendes menete a dolognak, hogy ha felre állunk, hát saját feleink előtt magyarázzuk meg az igazságot és eljárásunk okát. Mert, hogy Ön tovább fog piszkálódni a világ nagy építő mesterének és saját pártbíveinek öröme, azt igen jól tudtuk, s nem is esalódtunk benne. S hogy épen jódenünk akartunk felvilágosítással és megnyugtató szolgálattal, reményem, ez is becsületes, kifogástalan eljárás, mert nekünk nem az a kötelességünk, hogy Önt megnyugtassuk, hanem, hogy híveinknek beszámoljunk. Ha Ön ezt suttymban való eljárásnak nevezi, ám tegye, de nem tudom mennyiben járul hozzá az idősebbek nagyban hangoztatott ítéletképesességének bebizonyításához.

Fentartom a Kath. Körre vonatkozó vastag betűimet is. Aki elolvasta a Gy. H. két utolsó számát s különösen a Kath. Körről közölt „leleplezéseket”, szintül meg lehetett győződve róla, hogy valami elvadtul kazar vagy szabadkőműves követte el ezeket a szájaskodásokat. Hát bizony nem, hanem egy székesegyházi kanonok. Ön volt az, t. kanonok úr, aki a megalakulásnál is ellene volt a körnek, beszélt, cikkeket írt s vezetője volt az áldatlan testvéri harenak. De ez nem volt elég. Elkezde újra, s most, a mikor a Kath. Kör rövid fennállása után is bebizonyította létének jogosultságát, mikor tagjainak száma napról-napra emelkedik, mikor épen bebizonyította, hogy összehozta a társadalmi ellentéteket — kivéve a takarékpénztár igazgatóit. — akkor Ön előáll a „leleplezéseivel”, hogy a Kath. Kör kereszténytelen helyzetet teremtett, mert ma itt „polgár polgártársának, hivatalnok saját kollégájának stb. halálból gyűlöli ellensége, hogy „feldúlta azt az áldásos egyetértést, melyről városunk messze helyen híres volt,” mert „kialakult kebeléből egy az anarkizmussal kacérkodó pártocská, létesült egy klikk, mely tele van zsidógyűlölettel s mely gyomrából gyűlöli mindenkit, akibe az zsidóság esatlakozik.” Hát, t. kanonok úr ezek afféle vádak, amiket Ön a takarékpénztárban hallott, de a mikről közvetlenül értesítést szerezni meg se kísérelte soha. Hát említse fel azokat a családokat, melyeket a Kath.

Kör szétválasztott; a hivatalnokokat, akiket halálból gyűlöli ellenségekké tett? Hogy 4—5 ember halálos ellensége volt a Körnek — közöttük Ön is — s jelenleg is az, ez nem a Kör hibája, de nem is zsetforgácsolás. Aztán ismeri-e Ön azt a bizonyos anarkista pártot, melynek tagjai közé én is büszkén számítom magam? Hát t. kanonok úr, ezt Önnek előbb be kell bizonyítania, hogy az csakugyan anarkizmusa-e, ha valaki az uralkodó szent és sérthetetlen klikk megbuktatására törekszik? Aztán azok közt az anarkisták közt vannak protestánsok, sőt igen tevékeny és lelkes izraeliták is, akik sohasem voltak tagjai a Kath. Körnek. Okos ésszel fölteheti-e, hogy ezek az Ön által fenn hirdett antiszemita irányhoz esatlakoztak volna, ha mi egész a gyomorkatarusig menő zsidóellenes velleitásokat hangoztatnánk. Ezt ne higyeje. A zsidókban becsülni kell az erős faji érzést, s hogy testvérharcot nem folytatnak. Ezt a székesegyházi kanonokra hagyják. Hogy pedig ez az u. nevezett anarkista párt a Kath. Kör kebeléből alakult volna ki, közönséges rágalom, nyugodtan ráfoghatta volna az anyaszentegyházra is, mert a vezetői véletlenül kath.-ok. Most már bátorodom megkérdezni, hogy tisztességes dolog-e az, mikor sem zsidók, sem mások nem mernek fellépni efféle ostoba vádakkal, Ön, a székesegyházi kanonok kiáll a placra, s rászór egy pár excellence kath. intézményre olyan vádak, amikről közvetlenül soha meg nem győződött? Illik-e épen egy kanonoknak szemünkre vetnie, hogy nem töltöttük be a Kath. Kör egyik célját: a jótékonyt? Hiszen Ön nagyon jól tudja, hogy egy társulat se tudja egyszerre minden célját megvalósítani s különösen áll ez jelenlegi helyzetünkben, mikor még a Körnek küzdenie kell, hogy — ezek is az Ön szavai — „szűkre szorult életét tengethesse.” Hát miért nem állott be sem a nagyprépost úr, sem Ön a Kath. Kör támogatói közé, miért nem hoztak áldozatul egy fillért sem a Kath. Kör céljaira? Persze, ez nehéz, de kritizálni és vádaskodni könnyű, csak hogy miért teszi ezt épen Ön m. t. kanonok úr?

Most már ezúttal befejezem, de végleg nem búszúom, mert azt hiszem, válaszolnom kell majd mint közvetlen szemlélőnek az Ön által felhozandó „kétségtelen” adatokra.

Gyulafehérvárt, jún. havában.

Rass Károly.

H I R E K.

Búcsú vagy mi?

Csiksomlyó a székeleyk Máriacellje, a bünök fertője. Pünköszt búcsúja zárandoklás a bünhöz. Szigorú és böles rendezés — ha nem is mindent — sokat megváltotatna.

Főpásztorunk sokat tett már e tekintetben, de még több tennivaló van hátra.

Szerény javaslataimmal egy porszemet akarok tenni ahhoz a tömeghez, melyből kialakul később Somlyó restaurálása. Nem tulajdonítok javaslataimnak esatlakozhatatlanságot. Csak azért teszem meg azokat, hogy szóljon hozzájuk más is.

Javaslataim:

1. Az összes vásári sátrakat helyezze a törvényhatóság Somlyón kívül a csikszeredei útra. A főpásztor megkeresésére ezt szívesen megteszi.

A kikerülés maradjon meg, de a „laborium” helyett egy külön céla készített Mária-képet hordozzanak.

3. A főpásztor e kikerülésben a keresztek régi jogszokáson álló helyeit plebániaként egyháztanácsilag puhaltolja ki s állapítsa meg. Az egyes lelkészeket utasítsa, hogy híveiknél e rendelkezélen teljes érvényt szerezzenek. A közigazgatási hatóságokat e megállapított sorrendnek szem előtt tartására kérje föl.

4. A hívek plebániájukban készüljenek elő a búcsú megnyerhetésére és legalább gyónásukat végezzék el.

5. Az otthon meg nem gyönt hívek gyónatására minden pap jó előre jelentse be megjelenségét, megjelenésének idejét és Somlyón tartózkodásának tartamát. A jelentkezettek a gyónatásra előre beosztandók. Közbejött akadályoztatását szintén hozza a Somlyón működő ad hoc intéző bizottságnak tudására.

6. Minden pap megérkezésekor rögtön jelentkezzék e bizottságnal.

7. Naponként három alkalmas helyen hat szentbeszéd és közös ájtatosság tartassék.

Valeat, quantum valere potest.

Van benne egy kis szigorúság. De szigorú önfegyelmezés nélkül eredményt semmiben sem lehet elérni.

Kérem a jóakaratók szíves hozzászólását. A székeleyk Nagyszasszonya hálás lesz érte.

Mészáros József.

— Egyházközségi közgyűlés. A gyulafehérvári róm. kath. egyházközség június hó 25.-én, este 5¹/₂ órakor a városháza tanástermében egyházközségi gondnok s az egyháztanács és iskolaszék tagjainak választása céljából rendes közgyűlést tartott. Elnök-plebános a választást megelőzte előtt jelentést tett arról, hogy a közgyűlés előtt három napon át, június hó 21., 22., és 23. napjain az egyházközségi választók névsorát a Kath. Körben közszemlére kitétte, a közgyűlést a templomban a szószékrl kihirdette, s a meghívót a templom kapujára kifüggesztette. Ezután a közgyűlés a választásnak titkos szavazással való megajtése mellett határozott, s elnök-plebános Zlamál Ágost és Riszner Ödön tagokat küldte ki szavazatszedő bizottságnak. Megtörténvén a szavazás, egyházközségi gondnoknak megválasztották: Szentmiklósy Jenő ny. főgimn. tanárt; azután az egyháztanács és iskolaszék tagjai lettek: Korbuly Ignác kir. táblabíró, Straubert Ödön ny. főgimn. tanár, Péter János dr. főgimn. tanár, Müller Lajos cipészmeister, Kóródy Péter dr. theologiai tanár, Balás Endre dr. papnev. int. rektor, Wagner Sándor főgimn. tanár, Fejér Gerő dr. főgimn. tanár, Cserni Béla dr. ny. főgimn. tanár, Krzyzewszky Géza m. kir. adótárnok, Kovács Lajos székesegyh. kanonok, Pál Antal főgimn. igazgató, Pénzes László székesegyh. s. lelkész, Balla István áll. el. isk. igazgató, Atzél Béla dr. kir. törvszéki bíró, Kőrösy László városi számvérvő, Kóródy Imre erd. egyházm. pénzt. ellenőr, Riszner Ödön főgimn. tanár, Adorján Samu dr. ügyvéd, Kárpiss János főgimn. tanár, Héjja Kálmán egyházm. pénztáros, Utry János ny. tanár, Horváth Mihály m. kir. postafelügyelő és Willersdorfer Ferenc mulakatos. (Az egyháztanácsnak és iskolaszéknek még hivatalból tagja az egyházközségi róm. kath. elemi iskola tanítótestületéből kiküldendő anító.) A választás megerősítés végett az erdélyi püspök úr öngyerméltóságához fölterjesztik. Ezután Szentmiklósy Jenő, a megválasztott gondnok meghatottan köszönetet mondott az egyházközségnek megtisztelő bizalmáért; Zomora Dániel elnök-plebános pedig örömmel üdvözölte az ujonnan megválasztott egyháztanácsosokat és a gondnokot, erőt, kitartást és Isten áldását kérte munkálkodásukra, hogy sokat há-

Püspök úrnak öngyméltósága Karácson Márton apát, főesperes-plebánossal képviseltette magát. A főpásztori leirat felolvasása nagy hatással volt. Az oroszhegyi mértékletességi társulat sürgönyileg üdvözölte a gyűlést és jelentette esatlakozását.

A nagy terem zsufolóság megtelt érdeklődő közönséggel, képviselve volt a társadalom minden osztálya.

Jelen volt a város nagy tevékenységű polgármestere Bernádi György, Kis János pénzügyigazgató, Dr. Halász és Szilágyi orvosok, papok és tanárok, sok kereskedő, hivatalnok, iparos és földműves munkások helybeliek és a vidékről és számos nő is. Köztük Dr. Halász Istvánné és Fischer Leopoldné kiváló absztinensek, a női szakosztály szakavatott vezetői.

A lelkesítő, irányító megnyitót a Moloch írója tartott, nagy figyelem mellett. Dr. Halász rendkívül érdekes felolvasást tartott „Az alkohol hatása a testi szervezetre.”

Élénk színekben tüntette fel az alkohol káros hatását az agyra, szívre, tüdőre, lépére, májra, szóval az egész testre. Taps és éljenzéssel fejezte ki a hallgatóság tetszését.

Gyulai D. Kálmán főgimnáziumi tanár: „A főgimnáziumi ifjúság nevelése alkoholelleanes szellemben” című terjedelmes és nagy tudással irt tanulmányát olvasta fel, utána Paál Lajos értekezett „Az elemi iskolás gyermekek nevelése alkoholelleanes szellemben” címen. Élénk színekben változta az ő eljárási módját, mellyel sikerült egy egész sereg tanulókat az absztinencia magasabb és egyedül biztos állapontjára emelni. Lelkes taps és éljenzéssel jelezte úgy ezen, mint az előbbi felolvasás után a közönség tetszését és helyeslését.

Ezután Kalkó Lajos helyett Kovács József nyomdász a szociálisták egyik vezére tartott lelkesítő beszédet és olvasott fel az alkohol pusztításairól tanulmányt, felszólította az elvtársakat a mozgalomhoz való esatlakozásra, kimutatta, hogy a munkás osztály legnagyobb ellensége az alkohol, hízalása egyúttal azon nagy tökének, mely elnyomja a munkásosztályt. A lelkes beszédet élénken megtapsolták.

Következett az alapszabályok felolvasása, élénk vita után némely módosítással elfogadták. Erre következett a tisztviselők megválasztása. Meglettek választva elnöknek: Szabó György, alelnöknek: Dr. Halász István és Gyulai D. Kálmán. Titkárok: Paál Lajos és Fischer Leopold. Pénztáros: Boesánczi Gergely kereskedő. A 12 tagú választmány tagjai: Dr. Agyagási Károly főorvos, Dr. Turnovszki járársorvos, Sebes Dénes országgyűlési képviselő, Sárdi Péter kántortanító, Bokszay Endre rendőrkapitány, Bálinth Vilmos plebános, Dr. Szilágyi János orvos. Boesáni Márton kereskedő, Kalkó Lajos iparos munkás, Pálfi Gyula állatorvos, Kovács József nyomdász, Pollák Zsigmond magánhivatalnok.

Végül 30 tiszteletbeli tag választatott, kiknek névsorát más alkalommal közlöm. A közgyűlés circa 120 új tagot szerzett s napról-napra jelentkeznek a tagok. A gyűlésen elhangzott előadások és felolvasó tanulmányok külön könyvalakban is meg fognak jelenni.

A szövetséges tagok egyrésze a László vendéglő székely szobájában alkohol mentes vacsorán volt, este 11 óráig kedves és jó kedvvel töltötték az időt. És valódi, természetes jó kedv volt, nem alkohol méreggel gerjesztve.

Selyeből Tözsér László plebános 31 tagot jelentett be, a plebános úr is örömmel esatlakozott szövetségünkhöz. Kilátásba van helyezve, hogy azon jóra való székely községből nemskára

még számos új tag jelentkezik. Csak akarni kell határozottan és sikerülni fog nagyrahatótt székely népünk kezéből kivenni a megdöbbenően pusztító alkohol mérget, vagy legalább gátolni, mérsékelni. Vivont sequentes! Királybánya plebánosa Bochkor Ferenc is esatlakozott, ki nemskára számos tagot jelent be, annak a páratlan és dicséretreméltó toplicai májálisnak résztvevői is mindnyájan méltók az üdv seregébe való felvételre. Kérjük becses neveiket, hogy aranykönyvünkbe bevezessük és megörökítsük.

Követendő példányképekül a világ elé állítsuk!

Szabó György.

— **Buffalo Bill Wild-West látványossága**
f. hó 12-én érkezik Gyulafehérvárra. Az igazgatóság biztosítja a közönséget, hogy az egész várlalat minden előadásán tényleg részt is vesz. Bizonyítékul a vasúti hivatalnokokra hivatkozik Cody ezredes, akik látványosságának szállításánál dolgoznak. Különben becsület szavára is fogadja ezt. Feltette magában, hogy az egész világban ő fogja legjobban és leghűségesebb közönségét kielegíteni. Nem islesz soha egy pont sem a műsorból kihagyva. Továbbá ki kell emelni, hogy a Wild West látványosságban a legnagyobb realizmus uralkodik. A határvidékek minden jelenete a tények valódi bemutatása, amelyek az Egyesült Államok civilizációja alkalmával tényleg megtörténtek. Ezeket a jeleneteket azok adják elő, akik akkor tényleg közreműködtek. Továbbá belesznek mutatva lovas veteránok által a világ első seregeinek gyakorlatai és mamverjei. Ezeknek mindegyike tényleg részt vett egy háborúban. Codi ezredes (Buffalo Bill) minden előadásán jelen lesz. Szavára fogadja, hogy minden nézőnek, aki meglátogatja őt, alkalm lesz látni mindazt, ami a párisiakat a látványosság egész tartama alatt a Bakersmezon elragadta. Johnny Baker lögyakorlatai, a kozákok és katonák vad verse nyei, az arabok gerinetáncái és élő piramisai, a mexieóiak pányvavetése, a Cowboy gyakorlatai a bronchokon, a japánok régi hadi taktikája, a francia és amerikai lovasság gyakorlatai mind igen érdekes látványok. A kis Big Horn melleki esatanak festői jelenete is be lesz mutatva. Ebben a esatában, 1876. jún. 25-én megszárolták le az indiánok Custer tábornokot és egész csapatját.

Társulatunk választmányi gyűlése.

Jegyzőkönyv az Erdélyi róm. kath. Irodalmi Társulat-1906. évi június hó 27-én a gyulafehérvári róm. kath. főgimnázium első emeleti tanári termében tartott rendes választmányi gyűléséről.

Jelen voltak: Pál Antal elnök, Imest F. Jákó tisz. elnök, Csiky Miklós pénztáros, Tamási Áron, Zomora Dániel, Kóródy Péter dr., Zlamál Agost, Péter János dr., vál. tagok és Kárpiss János titkár.

1. Elnök délután 5 órákor megnyitván a gyűlést, örömmel üdvözli a választmány megjelent tagjait; azután tudomásul veszik és hitelesítik a mult gyűlésről felvett jegyzőkönyvet.

2. Elnök jelenti, hogy a Közművelődés nyomtatására vonatkozó szerződést Papp György könyvnyomdással a választmány meghagyása szerint megkötötték. — Tudomásul szolgál.

3. Elnök jelenti, hogy boldogult Biró Béla, volt kolozsvári apátplebánostól Társulatunknak hagyományozott 200 K. alapot átvette, a pénztárhoz utalta, aki azt a takarékpénz-

tárban kezelt alaptőkéhez esatlalta. — A gyűlés elnök eljárását örvedetes tudomásul veszi és kegyetes szavakkal rója le halálját a jötekonyszívű Biró Béla tagtársunk Társulatunkban felejtethetlen emlékének.

4. Péter János dr. előterjeszti a pénztár időnkinti megvizsgálására kiküldött bizottságnak jelentését:

Pénztári jelentés

az erdélyi róm. kath. Irodalmi Társulat pénztárának forgalmáról 1906. febr. 21. — jun. 27.

A) Bevételek:

1. Pénztári álladék 1906. febr. 21. 873 K. 68 f.
2. Előfizetésekből és tagsági d. 170 K. 67 f.
3. Biró Béla végrendeleti hagyom. 200 K. — f.

Összesen: 1244 K. 35 f.

B) Kiadások:

1. Alaptőkéhez esatlaltak. 200 K. — f.
2. Nyugtábelre a hagyományért — K. 64 f.
3. Nyomdásznak a Közm. 6—22. sz. 865 K. — f.

Összesen: 1065 K. 64 f.

Bevételek: 1244 K. 35 f.

Kiadások: 1065 „ 64 „

Pénztári álladék: 178 K. 71 f.

Egész évi forgalom:

Bevételek: 1794 K. 35 f.

Kiadások: 1615 „ 64 „

Pénztári álladék: 178 K. 71 f.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Gyulafehérvárt, 1906. június hó 27-én.

Zlamál Agost.

Péter János dr.

A gyűlés a jelentést tudomásul veszi, s a vizsgáló bizottságnak köszönetét nyilvánítja.

Az őszi felolvasó gyűlések élénk megbeszélése után egyéb tárgy vagy indítvány nem lévén, elnök köszönetet mond a választmány tagjainak szives megjelenésükért, a jegyzőkönyv hitelesítésére Imets F. Jákó, Zomora Dániel és Péter János dr. tagokat kéri fel és a gyűlést d. u. 5¹/₂ órákor bezárja.

Gyulafehérvárt, 1906. június hó 27-én.

Kárpiss János,

titkár.

P á l y á z a t.

— *A segesvári* róm. kath. el. iskolánál üresedésbe jött kántortanítói állásra a következő jövedelemmel pályázatot hirdetünk. Készpénzben havi előleges részletekben 800 kor. Gabonaváltásg címen évnegyedi részletekben 80 kor. 6 □-öl tízifa á 12 kor. = 72 kor. 1200 □-öl iskola kert és kerti ház, mely áll két szobából, haszonélvezetének jövedelme körülbelül 150 kor. Stola minimalis 50 kor. Jelenben garson lakás, mig új iskola épület lesz. Pályázhatnak r. kath. képezdét végzett r. kath. okl. nőtlen ktanítók. Kötelessége: a kijelölt osztályok lelkiismeretes vezetése, az összes kántori teendők végzése plebános utasítása szerint, megkezdett gregorian ének fejlesztése. Pályázati határidő jul. 16. Folyamodványok az erdélyi Püspök úrhoz címezve alólírothoz küldendő. Kis német tudás, legalább olvasni tudás ohajlandó. Az állás septe. 1-én foglalandó el.

Meisel József

pleb. isk. széki elnök.

Kiadóhivatal üzenete.

M. J. Segesvár. A pályázati hirdetés egyszeri közlési díja 2 korona.

Gyulafehérvárt

Csak egy napra

esütörtökön július 12-én a gyakorlótéren

két előadás

Délután 2 óraker. Este 8 óraker.

Remeniet délután 1-től és este 7-től kezdve.

Az esti előadás semmiben sem különbözik a délutáni előadástól. Minden ülés vízmentes vászon által van védve.

A Congress of Rough Riders of the World

(a világ legmerészebb lovasai)

CODY W. F. ezredes, „Buffalo Bill“

személyes vezetése és előadása alatt.

Aki jelenleg egy körutazáson Európában van. — Csak nagy városokban tartozkodik.

Három különvonat — 500 lo — 800 ember.

A csodálatos műsor mindég és visszavonhatatlanul teljes egészében és rövidítés nélkül adatik elő.

Az előadások minden időjárásnál tartatnak meg.

Egyetlen, vetélytelen, egyhangulag elismert előadás. 100 bátor vörösbőrű, magába foglalva a híres harcosok, a Sioux, Ogallala, Brulé, Uncappappa, Cheyenne és Arayahoe szorakozások és harci táncok. Cowboy és cowgirls a Far-West rónaiban átélt jeleneteikben. Multságok a „Bucking Bronchos“-okial. Vad lovak és express ponyk befogása a lasszó által. Fiatal cowgirls négyesük loháton. Johnny Baker a híres amerikai lóvész. Az összes országok lovasságának veteránjai katonai hadigyakorlatuk és előadásaikkal.

Az arena megengedi csodálatos műsora közben

a „Little Big Horn“-i csata

előadását: ez egy realistikus, megható és igen érdekesítő epizód Amerika történetéből. Az Egyesült Államok 7. lovasszereznének hős ellenállása és végre lemesárlása; egy történelmi csata, egy igaz katonai dráma, melyben több mint 800 sioux, indián kem, katona és lo előfordul, mind ezek egy nagyserű köppe vannak egyesítve, mely

„Custer utolsó ellentállása“

név alatt ismeretes.

A nezők ezután a deadwoodi győrepista támadását látják, egy kivándorló csapat támadását, az orosz Kaukászból származó kozákok elvonulását, znavok, az amerikai Egyesült Államok civil katonaságát, a sivatag beduinjait, gyorslovászokat, a régi Mexikó lasszódobóit és vaquerosait, kubai hazafákat, az Antillák gyöngyeit, az angol sereg királyi lándzsáit, az Egyesült Államok lovasságának és tüzérségének veteránjait, gyorslovászokat, lasszó- és bollehajítókat, egy csoport japán „Samurai“ antik és modern hadigyakorlatával.

A nagy arena este különleges érdekes villamos rendszer szerint van kivilágítva.

Egy egyetlen beléptijegy feljogosít az összes kihirdetett látványosságoknak megtekintésére.

„BUFFALO BILL“ HELYÁRAI:

Első hely 2 korona. Számozott hely 4 korona. Fentartott

hely 5 korona. Páholyűlés 8 korona.

Gyermekek 10 éven alul fel árakat fizetnek.

Jegyek előre válthatók az 5 és 8 koronás helyekre

delelött 9 órától, az előadás napján

Papp György üzletében a Hunyadi-téren.

Aradon július 10. és 11-én.

Nagyszegbenben július 13-án.

Magyar királyi államvasutak Üzletvezetőség Kolozsvár.

16250—1906. III. szám.

Pályázat.

A magyar királyi államvasutak Marosvásárhely állomásán berendezett vendéglői üzlet 1906. évi október hó 15-től számitandó öt évre bérbeadandó lévén, annak bérbeadása iránt ezenel pályázat nyitattik.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik nevezett állomási vendéglőt bérbe venni óhajtják, hogy a szabályszerűen felbélyegzett és bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb 1906. évi július hó 26-án déli 12 óráig külön lepecsételt és „Ajánlat a marosvásárhelyi állomási vendéglő bérletére“ megjegyzéssel ellátott borítékban a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége osztályához (titkárság) czimezve küldjék be.

Ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1906. évi július hó 25-ig bánatnéz fejébe 300 koronát készpénzben, áltami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tözsdén legutóbb jelzett, 14 napnál nem régibb, utolsó és a névértéket meg nem haladó napi ár szerint számítottatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetettik.

Az ajánlatban a letétel megtörténtére hivatkozás teendő, de letétről nyert elismervény nem melléklendő.

Az üzletvezetőség fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, függetlenül a felajánlott összeg magasságától belátásához képest szabadon választhasson.

A fenti feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok, továbbá oly ajánlatok, melyek táviratilag tétettek s olyanok, melyekre az előirt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen vendéglőre vonatkozó részletes feltételek a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőség III. osztályában tudhatók meg. (E. M. K. E. palota II-ik emelet 33. ajtó), a melyekre nézve e helyen is megjegyeztetik, hogy a III. osztályú ét- és egyuttal váróteremnek fűtésére szükséges anyag felerészben é. p. 13 m³ tűzifa, esetleg ezzel egyenértékű szén bérlőnek díjtalanul lesz kiszolgáltva.

Végül megjegyeztetik, hogy a vendéglőhöz az üzleti helyiségeken kívül a bérlő céljaira szolgáló 1 szoba, főzőkonyha, mosogató, éléskamra, pince és padlásból álló magán lakás is adatik.

Kelt Kolozsvárt, 1906. évi június hó 26-án.

Az üzletvezetőség.

(Utányomást nem díjjazunk.)

Felhívjuk a t. közönség becses figyelmét azon körülményre, hogy a **Közművelődés** jelen alakjában **hirdetéseket** is közöl.

Ennélfogva tért nyer lapunkban az adásvételi ügylet iránti érdeklődés is, a mennyiben birtokok eladását, vagy vételét, haszonbérleteket, állások betöltését, árverések vagy árlejtések határidejét, ipari és kereskedelmi cikkek ismertetését és ajánlását célszerűen lehet eszközölni, — továbbá gyógyfürdők, nyári lakok, szőlőkertek, gyógyító és tápszerek, borok, ásványvizek és másnemű italok eladására vagy vételére és mindennemű szükségletek kielégítésére igen kényelmes módon lehet eladót, illetve vevőt találni.

Sikeresen lehet továbbá a **Közművelődésben** való hirdetés útján értékesíteni eladásra szánt könyvtárakat, irodalmi műveket, zeneeszközöket, festményeket, könyveket, képeket, ujságlapokat, szobrokat fegyvereket, régi pénzeket, ékszereket, butorokat, háztartási gazdasági és más eszközöket stb. stb.

Hirdetési feltételeink a következők:

Egy egész oldal területet elfoglaló hirdetés egyszeri közlési díja		K. 10.—
Egy fél oldal		„ 6.—
Egy negyed	„	„ 4.—
Egy nyolczad	„	„ 3.—
Egy tizenhatod	„	„ 2.—
Egy harmincketted	„	„ 1.—

Iparosok és kereskedők többszöri hirdetés megrendelése esetén 10% ár-
engedményben részesülnek.

A hivatalos hirdetések közlési díja külön árszabás alá esik és pedig
□ cm. területes számitással, mely területnek egyszeri közlési díja 10 fil-
lérben van megállapítva.

Hirdetések szövegezését is elvállaljuk, de annak fejében külön 1 korona
díj számíttatik fel.

==== **A hirdetések díja előre fizetendő.** ====

Hirdetésekre vonatkozó megrendelések és pénzküldemények a kiadó-
hivatalba intézendők.

Tisztelettel
a kiadóhivatal.